

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20542/2023
04.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у правној ствари тужилаца-противтужених 1. АА, из ..., 2. ББ из ..., и 3. ВВ, из ..., чији је заједнички пуномоћник Биљана Ташовић, адвокат из ..., против туженог- противтужиоца ГГ, из ..., чији је пуномоћник Сузана Станојевић Митовић, адвокат из ..., ради изрицања мера заштите од насиља у породици по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији тужилаца-противтужених и ревизији туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 111/23 од 04.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване, ревизија тужилаца-противтужених и ревизија туженог-противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 111/23 од 04.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 210/2022 од 16.12.2022. године, ставом један изреке, забрањено је туженом-противтужиоцу ГГ да на било који начин узнемирава чланова своје породице-снају АА, сина ББ и унука ВВ и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство АА, ББ из ... и ВВ, почев од дана доношења ове мере. Ставом 1а. изреке забрањено је туженом-противтужиоцу ГГ да се приближава члановима своје породице снаји АА, сину ББ и унуку ВВ, на удаљености мањој од 3 метра, почев од доношења ове мере. Ставом 2. изреке забрањено је тужиоцу-противтуженом ББ да на било који начин узнемирава чланове своје породице-оца ГГ и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим му угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство ГГ, почев од дана доношења ове мере. Ставом 2а. изреке забрањено је тужиоцу-противтуженом ББ, из ..., да се приближава члану своје породице-оцу ГГ из ... на

удаљености мањој од 3 метра, почев од дана доношења ове мере. Мере заштите од насиља у породици из ст. 1, 1а, 2 и 2а, одређене су на период од годину дана и могу бити продужене све док не престану разлози због којих су мере одређене. Ставом 3. изреке одбијен је тужбени захтев туженог-противтужиоца ГГ, којим је тражио да се према тужиљи-противтуженој АА, изрекне мера забране узнемиравања туженог-противтужиоца ГГ и мера забране приближавања туженом-противтужиоцу ГГ на удаљености мањој од 3 метра. Ставом 4. изреке у односу на тужиоца-противтуженог ББ и туженог-противтужиоца ГГ, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове. Ставом 5. изреке обавезан је тужени –противтужилац ГГ да тужиљи-противтуженој АА и тужиоцу ВВ плати трошкове поступка у износу од 185.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 – 111/23 од 04.04.2023. године, одбијене су жалбе тужилаца-противтужених и туженог-противтужиоца и потврђена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 210/2022 од 16.12.2022. године. Одбијен је захтев тужилаца-противтужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовременом ревизијом тужени-противтужилац побија правноснажну другостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 1. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 398. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права.

Благовременом ревизијом тужиоци-противтужени побијају правноснажну другостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права. Указали су на постојање битне повреде из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 192. став 1. ЗПП-а, с обзиром да у противтужби сачињеној од стране адвоката није означена вредност предмета спора.

Тужиоци-противтужени одговорили су на ревизију туженог-противтужиоца и трошкове ревизијског поступка опредељено су тражили.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је установио да је ревизија тужилаца-противтужених и туженог-противтужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијски наводи тужилаца-противтужених да је другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1 ЗПП-а, а у вези са чланом 192. став 1. ЗПП-а, не може бити ревизијски разлог применом члана 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку, јер није повреда учињена у поступку пред другостепеним судом. Због наведеног, ни ревизијски наводи туженог-противтужиоца којим указује на битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП-а, а у вези са чланом 398. став 2. Закона о парничном поступку не могу бити разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђењу првостепеног суда, у приземљу породичне куће живи тужени ГГ са супругом ДД, а на спрату живи тужилац ББ и његова супруга АА, док се унук ВВ иселио пре окончања поступка за изрицање мера заштита од насиља, који је вођен између странка. У поступку П2-666/20 пред Основним судом у Крагујевцу донета је

правноснажна пресуда којом је изречена забрана туженом ГГ да на било који начин узнемирава чланове своје породице снају АА, сина ББ и унука ВВ и да се уздржи од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство АА, ББ и ВВ, као и да им прилази на удаљености мањој од 3 метра, почев од доношења ове мере. Одређено је да мере заштите трају годину дана са могућношћу продужења. Тужени је у међувремену извршио више кривичних дела поновљеног насиља у породици против тужилаца и кршења мера заштите од насиља у породици изречене наведеном пресудом. Такође, утврђено је да су од стране ПУ Крагујевац изречене хитне мере, мера забране ГГ да контактира жртву насиља ББ и прилази му (НП-94/22 од 18.02.2022. године) и исте су продужене решењем Основног суда у Крагујевцу НП-104/22 од 19.02.2022. године и решењем НП-731/2021 од 26.11.2021. године. Решењем НП 189/21 од 28.03.2021. године продужена је хитна мера и наложено је ББ да не контактира и не прилази свом оцу ГГ, на период од 30 дана. Између странака, воде се и парнични поступци П 15372/21 по тужби тужиоца ГГ против туженог ББ за установљење права службености и поступак П 257/22 по тужби тужиоца ГГ против туженог ББ ради сметања поседа. Првостепени суд, даље утврђује да између странка постоје нерешени породични и имовински односи, да су сукоби између тужилаца-противтужених и туженог-противтужиоца продубљују због нерешених породичних и имовинских односа, да се проблеми између тужиоца преносе на ВВ који је због истих напустио своју породичну кућу, да су свађе све учесталије, да постоје чести вербални и физички сукоби између странка, посебно између ГГ и ББ, да постоји ризик да се насиље понови и могућност да се сукоби временом продубе због нерешених породичних односа, те да је у циљу превенције будућих сукоба сврисходно изрицање обостраних мера заштите од насиља у породици, да тужена АА ни на који начин није узнемирала, ни физички ни психички ГГ, нити га је вређала, што је и сам тужени у свом исказу потврдио. Да тужилац-противтужени ББ узнемирава и вређа туженог-противтужиоца ГГ и да му се обраћа речима „Пољубите ме у ду.е, можете само да ми поп.шите“, да се орган старатељства изјаснио да је у конкретном случају сврисходно одређивање узајамних мера насиља у породици, те да би се изрицањем мера у перспективи минимизирала могућност понављања сукоба или потенцијалних злоупотреба изречених мера.

Оценом изведених доказа, првостепени суд у целости усваја тужбени захтев тужилаца док противтужбени захтев туженог ГГ усваја у односу на противтуженог ББ, а одбија у односу на тужиљу АА. Образлаже да је изрицање предложених мера неопходно због понашања тужиоца-противтуженог ГГ и туженог-противтужиоца ББ који једно другом упућују увреде које врло често прерастају у физички сукоб са последицама по телесни интегритет, да њихово понашање одступа од стандарда „нормалног опхођења“, које понашање се квалификује као насиље у породици. Суд закључује да је понашање туженог према тужиљи АА и према тужиоцу ВВ које се испољава на начин да тужени ГГ, АА прети прстом, кези јој се, креће раменом према њој, због чега је она узнемирана, а у односу на тужиоца ВВ такође испољава понашање које одступа од нормалног понашања у породици, тако што се ВВ стално кези и првоцира га, када се налази у породичном домаћинству. Првостепени суд закључује да у конкретном случају тужени-противтужилац је у односу на тужиљу-противтужену АА и у односу на тужиоца ВВ испољио акт психичког насиља које је код истих створило осећај личне несигурности, па је последично сврисходно да се у циљу заштите изрекну мере од заштите од насиља у породици. Првостепени суд, одбија тужбени захтев туженог-противтужиоца у односу на АА јер тужени-противтужилац ГГ није доказао да је тужиља –противтужена АА извршила било који акт који се може квалификовати као

акт насиља у породици, при чему је узео у обзир и да је сам тужени навео да она није њега ни на који начин вређала, нити омаловажавала.

Другостепени суд прихвата образложење првостепеног суда у погледу испуњености услова за изрицање мера заштите од насиља у породици, па одбија жалбе тужилаца-противтужених и туженог-противтужиоца и потврђује првостепену пресуду, а одбија као неоснован захтев тужилаца-противтужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

По оцени Врховног суда, нижестепени су полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно применили материјално право одређивањем мере заштите од насиља у породици према туженом-противтужиоцу ГГ и према тужиоцу-противтуженом ББ.

Чланом 198. Породичног закона је прописано да се против члана породице који врши насиље може одредити једна или више мера заштите од насиља у породици којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице. Ставом 2. овог члана, набројане су мере заштите од насиља. Мере могу трајати највише годину дана, сходно ставу 3. истог члана. Из наведене одредбе произлази да је нужан услов изрицања прописаних мера заштите да је насиље једног члана породице према другом члану породице учињено, извршено.

Чланом 197. овог закона је прописано да насиље у породици, у смислу овог закона, јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Насиљем се нарочито сматра наношење или покушај наношења телесне повреде, изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу, присиљавање на сексуални однос, навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило четрнаесту годину живота или немоћним лицем, ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима, вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Наводима ревизије оспорава се правилна примена материјалног права, а заправо се наводи ревизије односе посредно или непосредно на чињенично стање које по мишљењу ревидената није правилно или потпуно утврђено у спроведном поступку. Међутим, ови наводи нису основани и не доводе у сумњу правилност побијане пресуде, у погледу примене материјалног права садржаног у наведеним одредбама Породичног закона, које су нижестепени судови правилно применили одлучујући о одређивању предложених мера заштите од насиља у породици. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, док оспоравање правилности утврђеног чињеничног стања није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

Одлуку као у ставу другом изреке, Врховни суд донео је применом члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, јер трошкови за састав одговора на ревизију нису трошкови неопходни за вођење парнице, односно применом члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, одбијен је захтев ревидената за накнаду трошкова другостепеног поступка јер исти нису успели у ревизијском поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић